

## KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI POZIOM ROZSZERZONY

| Nr zad. | Przewidywana odpowiedź                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pkt | Kryteria zaliczenia                                                                                   | Uwagi |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1       | Kolejno, od góry:<br>1. Zbiornik Sudety (Zb. Sudety)<br>2. Parkowa<br>3. Czyżyk<br>4. północnego zachodu / NW                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0–2 | Za uzupełnienie właściwymi informacjami zdań<br>– czterech ..... 2 pkt<br>– dwóch, trzech ..... 1 pkt |       |
| 2       | A. łańcuchówką.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0–1 | Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt                                                                     |       |
| 3       | Np.<br>Zabudowa tej miejscowości jest skupiona wzdłuż doliny potoku (obniżenia terenu).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0–1 | Za uzasadnienie wskazujące na skupienie zabudowy w dolinie rzecznej (obniżeniu terenu) ..... 1 pkt    |       |
| 4       | Np.:<br>– silne urozmaicenie rzeźby terenu<br>– duże nachylenie stoków<br>– zagrożenie ruchami masowymi<br>– gęsta sieć hydrograficzna<br>– zalesienie<br>– bariera ekologiczna (cenne przyrodniczo tereny objęte ochroną i włączone do parku krajobrazowego).                                                                                                                                             | 0–2 | Za podanie przyczyn przyrodniczych<br>– trzech ..... 2 pkt<br>– dwóch ..... 1 pkt                     |       |
| 5       | Np.:<br>– poprawa infrastruktury drogowej w mieście<br>– zmniejszenie ruchu kołowego w centrum miasta<br>– szybszy dojazd do dwóch osiedli mieszkaniowych (XXXV-lecia i Południowego)<br>– szybszy dojazd do Wrocławia (stolicy województwa) oraz autostrady A-4<br>– lepszy dojazd do terenów rekreacyjnych na Górze Parkowej<br>– lokalizacja przy tej drodze nowych inwestycji (i nowych miejsc pracy). | 0–2 | Za podanie korzyści społecznych lub gospodarczych<br>– trzech ..... 2 pkt<br>– dwóch ..... 1 pkt      |       |
| 6       | Np.<br>$90^{\circ} + 23^{\circ}27' - 50^{\circ}41' = 62^{\circ}46'$                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0–1 | Za poprawne obliczenie i wynik ..... 1 pkt                                                            |       |
| 7       | Np.<br>$1015 \text{ m n.p.m.} - 500 \text{ m n.p.m.} = 515 \text{ m}$<br>$0,6^{\circ}\text{C} - 100 \text{ m}$<br>$x - 515 \text{ m}$<br>$x = 3,09^{\circ}\text{C}$<br>$5^{\circ}\text{C} - 3,09^{\circ}\text{C} = 1,91^{\circ}\text{C}$<br>(uznajemy wynik $1,9^{\circ}\text{C}$ )                                                                                                                        | 0–2 | Za poprawny sposób obliczenia i wynik ..... 2 pkt<br>Za poprawny sposób obliczenia ..... 1 pkt        |       |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |                                                                                                                          |  |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 8  | Np.:<br>– metoda zasięgu<br>Zbiornik Sudety<br>Osiedle Białe<br>Osiedle Wysoka<br><br>– metoda sygnatury punktowej<br>Hotel Manhattan<br>Hotel Dębowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0–1 | Za podanie nazw właściwych obiektów geograficznych przedstawionych metodą zasięgu i sygnatury punktowej ..... 1 pkt      |  |
| 9  | a) B, C, E<br>b) odwzorowanie kartograficzne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0–2 | Za poprawny wybór .... 1 pkt<br>Za poprawne uzupełnienie ..... 1 pkt                                                     |  |
| 10 | <u>Np.</u><br>$1^{\circ} = 4 \text{ min.}$<br><u>dla <math>90^{\circ}\text{E}</math>:</u><br>$90^{\circ} \times 4 \text{ min.} = 360 \text{ min.}$<br>$360 \text{ min.} : 60 \text{ min.} = 6 \text{ godz.}$<br>$8^{\text{oo}} + 6 \text{ godz.} = \underline{14^{\text{oo}} 1 \text{ VI } 2006 \text{ r.}}$<br><br><u>dla <math>135^{\circ}\text{W}</math>:</u><br>$135^{\circ} \times 4 \text{ min.} = 540 \text{ min.}$<br>$540 \text{ min.} : 60 \text{ min.} = 9 \text{ godz.}$<br>$8^{\text{oo}} - 9 \text{ godz.} = \underline{23^{\text{oo}} 31 \text{ V } 2006 \text{ r.}}$ | 0–2 | Za poprawny zapis obliczeń i wynik (data i godzina) na<br>– dwóch południkach .. 2 pkt<br>– jednym południku ..... 1 pkt |  |
| 11 | E – C – D – B – A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0–1 | Za poprawną kolejność chronologiczną ..... 1 pkt                                                                         |  |
| 12 | Stacja nr 5; strefa równikowa, klimat wybitnie wilgotny<br>Stacja nr 2; strefa zwrotnikowa, klimat skrajnie suchy<br>Stacja nr 1; strefa podzwrotnikowa, klimat śródziemnomorski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0–2 | Za poprawną lokalizację i podanie strefy oraz typu klimatu<br>– trzech stacji ..... 2 pkt<br>– dwóch stacji ..... 1 pkt  |  |
| 13 | D – B – E – C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0–1 | Za poprawne uzupełnienie modelu ..... 1 pkt                                                                              |  |
| 14 | W kolejności:<br>B<br>D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0–1 | Za poprawny wybór .... 1 pkt                                                                                             |  |
| 15 | W wierszach od góry:<br>deszczowy-monsunowy – intensywne opady deszczu w okresie monsunu letniego<br>śniežno-deszczowy – wiosenne topnienie śniegu i intensywne opady deszczu latem<br>deszczowy-śródziemnomorski – przewaga opadów w półroczu zimowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0–2 | Za wypełnienie wierszy<br>– trzech ..... 2 pkt<br>– dwóch ..... 1 pkt                                                    |  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                                                                            |  |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 16 | <p>a)</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Bałtyckie Jezioro Lodowe</li> <li>Morze Yoldiowe</li> <li>Jezioro Ancylusowe</li> <li>Morze Litorynowe</li> </ol> <p>b) C.</p>                                                                                                                            | 0–2 | <p>Za wpisanie poprawnych czterech nazw ..... 1 pkt</p> <p>Za wybranie poprawnego czynnika ..... 1 pkt</p> |  |
| 17 | <p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– duża ilość jezior polodowcowych na Pojezierzach Południowobałtyckich i mniejsza na pozostałych obszarach nizin</li> <li>– duże różnice wysokości względnej na Pojezierzach Południowobałtyckich i mniejsze na pozostałych obszarach nizin.</li> </ul> | 0–2 | <p>Za podanie cech dwóch ..... 2 pkt</p> <p>jednej ..... 1 pkt</p>                                         |  |
| 18 | <p>Lakolit (lakkolit)</p> <p>Sposób powstania, np.:</p> <p>Forma taka powstaje wskutek wdarcia się magmy pomiędzy dwie warstwy skalne w skorupie ziemskiej oraz jej zakrzepnięcie w postaci bochenka lub grzyba o płaskiej podstawie i wypukłym stropie.</p>                                               | 0–2 | <p>Za rozpoznanie formy ..... 1 pkt</p> <p>Za wyjaśnienie sposobu powstania lakolitu ..... 1 pkt</p>       |  |
| 19 | <p>a) 1. zrąb (tektoniczny) 2. rów (tektoniczny)</p> <p>b) C. Harz</p>                                                                                                                                                                                                                                     | 0–2 | <p>Za podanie dwóch nazw ..... 1 pkt</p> <p>Za zaznaczenie właściwego pasma górskiego ..... 1 pkt</p>      |  |
| 20 | W kolejności: 3, 10                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0–1 | <p>Za wpisanie poprawnych numerów ..... 1 pkt</p>                                                          |  |
| 21 | W kolejności: 2, 4                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0–1 | <p>Za wpisanie poprawnych numerów ..... 1 pkt</p>                                                          |  |
| 22 | <p>Np.:</p> <p>W Niemczech jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– większy udział protestantów</li> <li>– mniejszy udział katolików</li> <li>– większy udział muzułmanów</li> <li>– większy udział innych wyznań i ateistów.</li> </ul>                                                         | 0–1 | <p>Za podanie trzech poprawnych różnic ..... 1 pkt</p>                                                     |  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                        |  |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 23 | W kolejności: F P F                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0–1 | Za poprawne<br>oznaczenie trzech zdań<br>..... 1 pkt                                                                                   |  |
| 24 | <p>Np.:<br/>Urbanizacja na płaszczyźnie ekonomicznej polega na <b>wzroście odsetka ludności zatrudnionej poza rolnictwem (w przemyśle i usługach).</b></p> <p>Urbanizacja na płaszczyźnie przestrzennej polega na <b>wzroście obszarów miejskich i tworzeniu nowych miast.</b></p> <p>Urbanizacja na płaszczyźnie społecznej polega na <b>upowszechnianiu się tzw. miejskiego stylu życia.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0–2 | <p>Za podanie poprawnych cech urbanizacji</p> <p>– na trzech płaszczyznach ..... 2 pkt</p> <p>– na dwóch płaszczyznach ..... 1 pkt</p> |  |
| 25 | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0–1 | Za poprawny wybór .... 1 pkt                                                                                                           |  |
| 26 | <p>a) Np.:<br/>– wysokie koszty produkcji<br/>– wysokie zatrudnienie<br/>– słaba jakość produkcji<br/>– przestarzałe technologie<br/>– wąski asortyment produkcji<br/>– technologie w dużym stopniu zanieczyszczające środowisko naturalne.</p> <p>b) Np.:<br/>– nie można „z dnia na dzień” zlikwidować wielkich zakładów przemysłowych np. hut, gdyż są one powiązane z innym przedsiębiorstwami i takie działanie doprowadziłoby do paraliżu gospodarki kraju<br/>– należy zapewnić w budżecie kraju środki na wcześniejsze odprawy emerytalne lub przekwalifikowanie się pracowników likwidowanych zakładów oraz środki na tworzenie nowych miejsc pracy<br/>– restrukturyzacja wiąże się z koniecznością zwolnień z pracy wielu pracowników, co powoduje zmniejszenie dochodów i pogorszenie sytuacji materialnej wielu rodzin<br/>– pracownicy likwidowanych zakładów protestują, domagając się większych środków „osłonowych” lub utrzymania zatrudnienia na dotychczasowym poziomie.</p> | 0–3 | <p>Za podanie trzech cech<br/>..... 1 pkt</p> <p>Za podanie wyjaśnień</p> <p>– trzech ..... 2 pkt</p> <p>– dwóch ..... 1 pkt</p>       |  |

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                        |                                                                                                                           |         |   |     |                                                                                             |  |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 27                     | W kolejności: D, C, B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0–2                    | Za poprawne przyporządkowania<br>trzy ..... 2 pkt<br>dwa ..... 1 pkt                                                      |         |   |     |                                                                                             |  |
| 28                     | a) <table border="1"><tr><td><b>Dolina Krzemowa</b></td><td><b>Zagłębie Ruhry</b></td></tr><tr><td>B, C, E</td><td>A</td></tr></table><br>b) Np.:<br>– duże nakłady na badania naukowe<br>– dobrze opłacana wysoko wykwalifikowana siła robocza<br>– kosztowne testowanie wyrobów.                                                                | <b>Dolina Krzemowa</b> | <b>Zagłębie Ruhry</b>                                                                                                     | B, C, E | A | 0–2 | Za poprawny wybór i zaklasyfikowanie ..... 1 pkt<br><br>Za poprawne wyjaśnienie ..... 1 pkt |  |
| <b>Dolina Krzemowa</b> | <b>Zagłębie Ruhry</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                        |                                                                                                                           |         |   |     |                                                                                             |  |
| B, C, E                | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                           |         |   |     |                                                                                             |  |
| 29                     | W kolejności: E, B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0–1                    | Za poprawne przyporządkowanie dwóch typów klimatu .. 1 pkt                                                                |         |   |     |                                                                                             |  |
| 30                     | a) wielkopolskie, kujawsko-pomorskie<br><br>b) C. Wysoki udział gleb I, II, i III klasy bonitacyjnej.<br><br>c) Np.<br>Cukrownie w Polsce są zlokalizowane w regionach o dużym udziale uprawy buraków cukrowych w powierzchni zasiewów.                                                                                                           | 0–3                    | Za podanie nazw dwóch województw ..... 1 pkt<br>Za wskazanie odp. C ... 1 pkt<br><br>Za podanie prawidłowości ..... 1 pkt |         |   |     |                                                                                             |  |
| 31                     | a)<br>A. kolejowy<br>B. samochodowy<br>C. rurociągowy<br><br>b) Np.:<br>– transport wodny jest wolniejszy niż samochodowy i kolejowy<br>– transport wodny wymaga przeładunku towarów w portach, a samochodowy odbywa się „od drzwi do drzwi”<br>– większość dużych rzek w Polsce nie jest uregulowana<br>– transport wodny wymaga budowy kanałów. | 0–2                    | Za poprawne wpisanie nazw ..... 1 pkt<br><br>Za podanie dwóch poprawnych przyczyn ..... 1 pkt                             |         |   |     |                                                                                             |  |
| 32                     | a)<br>C – E – A – D<br><br>b) Np.:<br>– zmniejszenie obszaru upraw<br>– zwiększenie kosztów produkcji rolnej<br>– koszty związane z migracją ludności z terenów zalanych<br>– wzrost nakładów na dostosowanie systemu grobli i kanałów do nowych warunków.                                                                                        | 0–2                    | Za poprawny wybór i uszeregowanie zdarzeń ..... 1 pkt<br><br>Za podanie dwóch konsekwencji ..... 1 pkt                    |         |   |     |                                                                                             |  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                           |  |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 33 | <p>a)<br/>Somalia C, Zatoka Adeńska E</p> <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– niestabilna sytuacja polityczna w Somalii</li> <li>– utrata dotychczasowych źródeł utrzymania wynikająca np. z kłusownictwa ryb na wodach Somalii</li> <li>– bieda panująca wśród mieszkańców Somalii</li> <li>– brak świadomości alternatywnych dróg rozwoju z powodu niskiego poziomu rozwoju, braku naturalnych bogactw w Somalii</li> <li>– łatwość zakupu broni i sprzętu umożliwiającego akty piractwa</li> <li>– poparcie lokalnej społeczności dla działalności piratów</li> <li>– statki handlowe stanowią stosunkowo łatwy łup, za który można otrzymać wysoki okup.</li> </ul> <p>c) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pomoc ONZ w powołaniu suwerennego rządu i odzyskaniu kontroli nad państwem</li> <li>– zażegnanie wewnętrznych waśni i sporów między przywódcami klanów i prowincji państwa somalijskiego</li> <li>– interwencja wojsk międzynarodowych w Somalii w celu ustabilizowania sytuacji politycznej i wyeliminowania piractwa</li> <li>– ochrona statków handlowych przez wojsko, konwojowanie statków</li> <li>– ochrona i monitoring łowisk somalijskich przed kłusownikami</li> <li>– mediacja międzynarodowa w celu doprowadzenia do respektowania praw międzynarodowego przez Somalię i kraje kłusownicze</li> <li>– pomoc w rozwoju kraju poprzez programy edukacyjne dla miejscowej ludności.</li> </ul> | 0–3 | <p>Za podanie dwóch właściwych liter ..... 1 pkt</p> <p>Za podanie trzech przyczyn ..... 1 pkt</p> <p>Za podanie dwóch propozycji działań ..... 1 pkt</p> |  |
| 34 | W kolejności:<br>C<br>D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0–1 | Za poprawne przyporządkowanie dwóch nazw ..... 1 pkt                                                                                                      |  |
| 35 | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0–1 | Za wybór poprawnej odpowiedzi ..... 1 pkt                                                                                                                 |  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |                                                                                |  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------|--|
| 36 | <p>Np.:<br/> Gruźlica<br/> Im kraje biedniejsze, tym niższa higiena, gorsze odżywianie, mniejsza profilaktyka, tym samym organizmy bardziej podatne na zakażenie.</p> <p>Żółta febra<br/> Im bardziej gorący i wilgotny klimat, tym bardziej sprzyjające warunki dla rozwoju komarów, które przenoszą tę chorobę.</p> <p>Miażdżyca<br/> Im bardziej rozwinięty gospodarczo kraj, tym częściej niewłaściwa wysokotłuszczowa dieta.</p> | 0–2 | <p>Za poprawne uzasadnienia</p> <p>trzy ..... 2 pkt</p> <p>dwa ..... 1 pkt</p> |  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------|--|